

Hovedpostene i regnskapet - eiendeler

Publisert: 28.02.2017 kl 14:02

Oppdatert: 01.01.2021 kl 14:02

Oversikt over den skattemessige og den regnskapsmessige behandlingen av hovedpostene i regnskapet vedrørende eiendeler etter regnskapsloven og norsk regnskapsstandard.

Eiendeler

Regnskap:

Immaterielle eiendeler: Detaljerte krav til identifikasjon av immaterielle eiendeler og derved flere kategorier av immaterielle eiendeler. Norsk regnskapsstandard om immaterielle eiendeler omhandler regnskapsmessig behandling av immaterielle eiendeler anskaffet til varig eie eller bruk.

Utsatt skattefordel er en immateriell eiendel. Utsatt skattefordel kan føres opp i balansen dersom det er mer sannsynlig enn ikke, at man kan nyttiggjøre seg fordelene den representerer. Det er unntaksregler for små foretak.

Varige driftsmidler verdsettes til anskaffelseskost, med fradrag for eventuelle av- og nedskrivninger. Det foreligger en nedskrivningsplikt dersom eiendelen har en lavere virkelig verdi enn den bokførte. Oppskrivning er ikke lenger tillatt. Tidligere foretatte nedskrivninger skal reverseres dersom grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Finansielle anleggsmidler: Investering i tilknyttet selskap og datterselskap kan vurderes etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. Deltakelse i felles, kontrollert virksomhet kan vurderes etter egenkapitalmetoden eller bruttometoden. Alternativ til egenkapitalmetoden og bruttometoden er de generelle vurderingsreglene.

Ombyttbare finansielle eiendeler (typisk mindre aksjeposter) skal vurderes til gjennomsnittlig anskaffelseskost.

Langsiktige fordringer i utenlandsk valuta skal vurderes til kursen på balansedagen.

Varer: Hovedregelen er at varelageret vurderes til laveste av virkelig verdi og anskaffelseskost. Dersom spesifikk tilordning av anskaffelseskost ikke er praktisk eller hensiktsmessig, kan gjennomsnittlig anskaffelseskost eller FIFO-metoden benyttes.

Fordringer: Kundefordringer verdsettes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Med mindre det foreligger risiko for tap, vil fordringen i praksis verdsettes til pålydende.

Investeringer: Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (typisk aksjer) som inngår i en handelsportefølje skal vurderes til virkelig verdi (børskurs på balansedagen) dersom nærmere kriterier er oppfylt. Andre investeringer vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Skatt:

Immaterielle eiendeler: Ervervet forretningsverdi (goodwill) avskrives etter saldometoden. Andre immaterielle eiendeler er kun avskrivbare dersom de er tidsbegrensede eller er utsatt for åpenbart verdifall. Tidsbegrensede rettigheter avskrives lineært. For immaterielle eiendeler som er utsatt for åpenbart verdifall, skal avskrivningens størrelse som utgangspunkt vurderes separat for hvert år.

Varige driftsmidler verdsettes til kost med fradrag for saldoavskrivninger. Saldogruppene og avskrivningssatsene er gjengitt i egen oppstilling.

- Bygg og anlegg med kort brukstid kan avskrives med inntil 10 % av saldo for 2020
- Grense for aktivering/utgiftsføring av restsaldo er kr 15 000 for 2020

Andeler i deltakerlignede selskap: Deltakere i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper mv. blir lignet etter sin andel av selskapets overskudd eller underskudd som om selskapet var skattyter (nettoligning).

Varer: Nedskrivninger, slik som ukurans, kommer ikke i betraktning ved beskatningen; anskaffelsespris eller tilvirkningspris må benyttes. Latente tap som ligger i varebeholdningen, som for eksempel fremtidig ukurans, kommer først til fradrag skattemessig når tapet er realisert (ved salg eller når varene kastes/tilintetgjøres).

Tilvirkningsoppdrag etter bestilling, hvor oppdraget strekker seg over flere år: Enkeltoppdrag som skattyter har resultatansvaret for, inntektsføres skattemessig når oppdraget er utført. Dette vil si når skattyteren har fått et ubetinget krav på inntekten. Regelen tar bare sikte på å dekke de tilfeller der skattyter kun får betaling dersom oppdraget slutføres. Det er således, som hovedregel, ikke aktuelt for advokathonorarer, revisorhonorarer o.l. Inntekt av deloppdrag skal periodiseres når de enkelte delarbeidene er utført, selv om oppdraget strekker seg over flere år. Ved vurderingen av om et oppdrag, som naturlig lar seg splitte opp i flere deler, skal anses som ett eller flere enkeltoppdrag i skattemessig forstand, vil det være avgjørende om skattyteren i realiteten har fått et ubetinget krav på det opptjente vederlag når deloppdraget er utført. Dersom noe beløp på en bestilling er forskuddsbetalt à konto uten fakturering, må dette beløpet bli å anse som gjeld.

Beregning av skattemessig nedskrivning for tap på kundefordringer pr. 31.12.:

	Faktortall			
Konstatert tap på kundefordringer i fjor og i år	× 4 ×	Kundefordringer ved årets slutt inkl. mva.	=	Nedskrivningsbeløpet
Kredittsalg i fjor og i år (ekskl. mva.)				

I ny virksomhet kan utestående kundefordringer, i stedet for nedskrivning som nevnt ovenfor, nedskrives med 2 % ved utgangen av etableringsåret og de to påfølgende inntektsår. Nedskrivningsbeløp skal tas til inntekt ved utgangen av det påfølgende inntektsår, idet ny avsetning foretas etter forholdene på dette tidspunkt.

Tap på utestående fordringer er ellers bare fradragsberettiget dersom tapet er endelig konstatert. Endelig konstatert anses tapet bare for å være dersom skyldneren er gått konkurs, har fått akkord eller fått fastslått insolvens dersom bomidlene ikke vil gi dekning eller det forgeses er forsøkt tvangsinnfordring. Unntak er dersom fordringen er sikret ved pant eller kausjon. Et tap anses også endelig konstatert dersom fordringen ikke er innfridd 6 måneder etter forfall, til tross for minst 3 purringskrav med normale purringsintervaller og slik aktivitet fra kreditors side som forholdene tilsier. Fordringen anses også endelig konstatert, dersom det ut fra en samlet vurdering må anses klart at den er uerholdelig.

Investeringer: Aksjene føres opp til kostpris etter FIFU-prinsippet.

S = alle driftsmidler føres på samlesaldo innen gruppen
E = hvert driftsmiddel føres på egen saldo

Gruppe	Type	Saldo	Maks Avskrivningssats 2020
--------	------	-------	----------------------------

a	Kontormaskiner o.l.	S	30 %
b	Ervervet forretningsverdi (goodwill)	S	20 %
c	Vognvogt, lastebiler, varebiler, busser, drosjebiler og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	S	24 / 30 %
d	Personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar mv.*	S	20 % / 30 %
e	Skip, fartøyer, rigger mv.	E	14 %
f	Fly, helikopter	E	12 %
g	Div. anlegg mv. i kraftforetak	E	5 %
h	Bygg og anlegg, hoteller, losjhus, bevertningssteder mv.	E	4 %
	Husdyrbygg i landbruker		6 %
	Bygg og anlegg med antatt brukstid på ikke over 20 år fra oppføring		10 %
i	Forretningsbygg	E	2 %
j	Fast teknisk installasjon i bygninger	S	10 %

* Som tiltak for å avhjelpe den økonomiske situasjonen knyttet til koronaviruset, er det innført en startavskrivning på 10 pst. for nyanskaffede driftsmidler som føres på saldogruppe d

S: alle driftsmidler føres på samlesaldo innen gruppen

E: hvert driftsmiddel føres på egen saldo

Behandling ved realisasjon

S-saldo

Salgsvederlaget kan enten inntektsføres i salgsåret, delvis eller i sin helhet, eller fradras på saldo i gruppen. Evt. negativ saldo i en gruppe må inntektsføres med en andel tilsvarende avskrivningssatsen.

E-saldo.

Gevinsten/tapet skal føres til gevinst/tapskonto. Saldo på gevinst/tapskonto inntektsføres med 20 % eller mer, eller utgiftsføres med 20 % eller mindre.

¹ Negativ saldo på gruppe b skal føres til gevinst- og tapskontoen.

² Samlesaldo for hvert bygg. Vederlag ved realisasjon kan føres på saldo som saldogruppe a, c og d.

Hold deg oppdatert

Redaktør for Verdt å vite

© KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, Norwegian limited liability companies and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.